

RUSAŁKA NYSA





Nysa Łużycka – wypływa ze źródła w Czechach na wysokości ok. 635 m n.p.m., miejscowości Nova Ves nad Nisou, w południowej części Gór Izerskich.

Długość rzeki wynosi (według różnych publikacji) od 251,6 km do 254,6 km.

Główne dopływy :

Miedzianka

Witka

Czerwona Woda

Jędrzychowic i Potok

Skroda

Lubsza

Mandau

PlieSnitz

Miasta nad Nysą od źródeł:

Jablonec nad Nysą

Liberec

Hrádek nad Nisou

Žytawa

Hirschfelde

Zgorzelec – Görlitz

Pieńsk

Gubin

Łęknica -Bad Muskau



Źródło to miejsce w którym rodzi się rzeka. Zupełnie nowa rzeka, która jeszcze niczego nie wie o życiu.

Strumień przezroczystej, nieskazitelnie czystej wody przedziera się przez złoty piasek, by od razu pędzić po bagnistej łące.

Spieszno jej , oj jak spieszno...

Dlaczegoż tak się spieszy ?

Czemuż na chwilkę nie stanie w spowitym zielonym cieniem miejscu swych radosnych narodzin ?

Czyżby wiedziała, że długą drogę ma przed sobą ?

A może nie może się doczekać, aż wzmocniona wodą ze wszystkich swoich dopływów wreszcie pod Neuzelle połączy się z Odrą, by wyruszyć z nią w dalszą podróż do Bałtyku ?

Zanurzamy rękę w wodzie Nysy, a jej ślad wyrusza dalej w podróż do morza.

Czyż to nie cud ?

Jeżeli kiedyś wybierzecie się w podróż w Góry Izerskie ,
zaczniście ją właśnie od tego miejsca Źródeł Nysy Łużyckiej
w miejscowości Nová Ves nad Nisou.





















































































































Rusałka Nysa żyje w rzece od dawna, roztaczając pieczę nad wszystkimi, którzy ockną się na jej brzegu.

Jest piękna i dobra, czasami siaduje pod jabłonią i przędzie złotą nić. Kiedyś zakochał się w niej straszny demon Muhu i chciał pojąć ją za żonę. Rusałka Nysa jednak go nie chciała i ukryła się przed nim w pniu jednej z jabłoni. Z tego powodu Muhu rzucił na nią straszną klątwę. W obronie Rusałki Nysy stanęła Królowa wszystkich Rusałek i złagodziła jego klątwę. Rusałkę Nysę mogła uwolnić tylko prawdziwa miłość dwojga ludzi. Muhu starał się ze wszystkich sił, aby czary królowej rusałek zniweczyć. Ale nie udało się jemu. On sam został na wieki uwięziony w skale pośrodku jodłowego lasu, a w miejscu, w którym rosła jabłoń będąca kryjówką Nysy, powstało miasto Jablonec nad Nisou. (Czechy)

Ponieważ rzeka Nysa już od dawna nie płynie przez głęboki las jak dawniej, ponieważ powstało wiele osad, osiedli i miast.

Rusałka Nysa przeniosła się do źródła Nysy.

Tutaj ma spokój !.

Jeżeli będziemy uważnie patrzeć, to na brzegach rodzącej się rzeki przy

Legenda o rusałce Nysance.

Niektórzy sądzą, że początkowo nie miała nawet imienia. Niektórzy natomiast wierzą, że imię otrzymała dzięki rzece, którą ochrania, inni zaś są przekonani, że odwrotnie – to rzeka nosi jej imię. Teorii na temat pochodzenia rusałki powstało wiele: jedne mówią, że mieszka tu od zawsze, inne, że zrodziła się z tej najczystszej wody na świecie, urodziła się wraz z pierwszą kroplą rzeki Nysy, a jeszcze inne, że powstała z mgły, wody, wodnych alg, gliny i kamyczków czy nawet z dwudziestu gatunków ryb... Są tacy, którzy uważają, że jej matką jest Ziemia, Morze czy jedna z rusałek opiekunek. Według innych źródeł była początkowo człowiekiem. Albo utopiła się jako mała dziewczynka i stała się rusałką, albo została rusałką dopiero w dorosłym życiu, gdyż już wcześniej w swoim życiu chroniła i oczyszczała rzekę. A jak wygląda rusałka? Jest nieodłącznie związana ze swoją rzeką, zmienia się więc tak samo jak ona. Ponadto jest to kobieta, nic więc dziwnego, że czasami ma ochotę zmienić swój wygląd. Jest piękna. Ma długie włosy, których kolor każdy postrzega inaczej – od białego i srebrnego przez blond, gdy tańczy w słońcu, po niebieski, zielony, a nawet czarny. Czasami ma włosy upięte w warkocz, który tworzą trzy strumienie. Jeden ma kolor czarny jak Czarna Nysa, drugi jest biały z Białej Nysy, a trzeci zielony – z lasów, przez które przepływa Nysa Łużycka.

Rzeka Nysa

Motto: Nie zapominajmy o tym, że istnieją miejsca, gdzie z pewnością każdy odzyska siły... Wzmacnia nas harmonia przyrody, i to niezależnie od tego, czy podziwiamy cuda natury o niezwykłym pięknie, które zadziwiają i pozwalają zapomnieć o codzienności, czy tylko małe cudenka, drobne klejnoty naszej ziemi. Pójdźmy więc na łono natury, by się orzeźwić i wzmocnić.

Przyroda to nie tylko miejsce do uprawiania sportu czy tło do zabawy. Ma o wiele więcej tajemnic i chętnie się nimi podzieli. Pozwólmy, aby wstąpiła w nas energia nurtu rzeki... energia rzeki Nysy. (wg M. Hejnej) Rzeka Nysa (Nysa Łużycka) swoją wędrówkę na trasie o długości 252 km zaczyna na terenie miejscowości Nová Ves nad Nisou koło Jablonca nad Nisou. U jej źródła w 1980 roku zbudowano pomnik, będący dziś częstym celem wędrówek turystów – pieszych i tych na rowerach. Tu właśnie ma swój początek dalekobieżny szlak rowerowy Nysa-Odra, którym można dojechać aż do Bałtyku. Do źródła można dotrzeć, zbaczając z zielonego szlaku turystycznego między Jabloneckimi Pasekami a Smržovką (prowadzi między innymi również koło pobliskiej wieży widokowej Nisanka) lub Smržovską Turystyczną Trasą Okólną – czerwono-biały znak.

Na początku Nysa płynie na południe, do Jablonca nad Nisou, gdzie zwalnia, przepływając przez tereny gęsto zabudowane. Tu do Nysy Łużyckiej wpływa Biała Nysa, na której zbudowano w latach 1906-1910 zaporę Mšeno (jablonecki zbiornik dolinny) z betonową murowaną tamą o wysokości 20 metrów, usytuowaną na terenie miasta. Zapora jest zasilana podziemnymi sztolniami z Białej Nysy i z Lučanské Nysy, pełni funkcję przeciwpowodziową oraz rekreacyjną dla mieszkańców Jablonca. Kolejnym miastem w dolinie Nysy Łużyckiej jest Liberec, który rozwijał się dzięki sukiennictwu, a później przemysłowi tekstylnemu. Liberec z miejską strefą zabytkową może się pochwalić renesansowym zamkiem z XVI wieku połączonym z nowym pałacem z XVIII wieku i neorenesansowym ratuszem. Najstarszym zabytkiem są pochodzące z XVII wieku tzw. Valdštejnskie domy o konstrukcji szachulcowej, stojące przy ulicy Větrná. Liberecki ogród zoologiczny został założony w 1904 roku i należy do najstarszych w Czechach. W jego sąsiedztwie znajduje się ogród botaniczny z 1876 roku. Dominantą Liberca, nieodłącznie z nim związaną, jest Ještěd (1012 m n.p.m.), najwyższy szczyt Grzbietu Ještědskiego. Pod Libercem, koło Machnína rzeka opuszcza gęsto zabudowane tereny, opływa stromy cypel z pozostałościami zamku Hamrštejn i przez rezerwat przyrody o tej samej nazwie na wzgórzu zamkowym przepływa przez dawną osadę Serbów Łużyckich Chrastavę i dawną górniczą miejscowość Bílý Kostel nad Nisou. Pod Hrádkem nad Nisou opuszcza Czechy. Do większych dopływów na terytorium Czech należy lewobrzeżna Biała Nysa i prawobrzeżne Czarna Nysa i Jeřice.



Prezentację opracowała Genowefa Laszczak

zdjęcia własne

Źródła : http://www.szklarskaporeba.pl/files/atraccje%20i%20zabytki/JN_2012_leto_P_web.pdf

<http://www.turistik.cz/cz/kraje/liberecky-kraj/okres-jablonec-nad-nisou/nova-ves-nad-nisou/pramen-nisy/galerie/>

Źródło: České řeky a říčky opracowała Lenka Fortinová

mapa : <https://bird.pl/nysa/>